

KÂŞGARLI MAHMUD DİL VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN: 3108-3846

ARALIK 2025 CİLT 1 SAYI 2

Neslihan İŞLEK

“Eski Türkçe At Hastalık Adları Üzerine”

Hakan GÜLER

“Eski Uygurcada Evrensel Semantik Kökten Türemiş Bir Organ Adı: Sıçganak”

Nesrin
KAYMAKCI

“Türk Hikâye ve Romanında Balkan Harbi'nin Temsili: İdeolojik, Sosyolojik ve Psikolojik Boyutlar”

Buket Nur
KIRMIZIGÜL
ŞİMSEK

“Röhborn - Eski Türkçedeki Eski Hintçe Alıntılarının Yolculuğu Üzerine”

Murat YILDIZ

“Ferruh AĞCA, Dede Korkut Kitabı, 2025”

Mustafa KILIÇ

“Emel ŞAHİNGÖZ, Kültür ve Etkileşim – Türk Dillilerin Türkiye Türkçesi Öğrenimi Üzerine Antropolojik Bir Çalışma, 2025”

KÂŞGARLI MAHMUD DİL VE EDEBİYAT DERGİSİ

2025 / 2

CİLT / VOLUME 1

SAYI / ISSUE 2

ISSN: 3108-3846

Kâşgarlı Mahmud Dil ve Edebiyat Dergisi yılda iki kez yayımlanan hakemli bir dergidir.

ARALIK 2025

ANKARA

KÂŞGARLI MAHMUD DİL VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN: 3108-3846

Yıl/Year 2025

Cilt/Volume 1, Sayı/Issue 2

İmtiyaz Sahibi / Editör

Owner / Editor

Doç. Dr. Emrah BOZOK

Yayın Kurulu / Publication Board

Doç. Dr. Emrah BOZOK [Millî Savunma Üniversitesi] • Dr. Öğr. Üyesi Utku IŞIK [Millî Savunma Üniversitesi] • Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Metehan ŞAHİN [Millî Savunma Üniversitesi] • Öğr. Gör. Dr. Emel ŞAHİNGÖZ • Öğr. Gör. Serkan YÜKSEL [Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi] • Öğr. Gör. İsmail EMİRŞAH [Millî Savunma Üniversitesi] • Öğr. Gör. Mine AKDEMİR [Millî Savunma Üniversitesi] • Öğr. Gör. Pınar AK [Millî Savunma Üniversitesi] • Selen Diren TOPBULUT [Millî Savunma Üniversitesi] • Uzm. Gamze BULGAN

İngilizce Dil Editörleri / Copy Editor

Mine AKDEMİR [Millî Savunma Üniversitesi] • Pınar AK [Millî Savunma Üniversitesi]

Almanca Dil Editörü

Betül KAYA [Millî Savunma Üniversitesi]

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN [Gazi Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi] • Prof. Dr. Leyla KARAHAN [TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi] • Prof. Dr. Osman Fikri SERTKAYA [İstanbul Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi] • Prof. Dr. Zeki KAYMAZ [Ege Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi] • Prof. Dr. Ali YAKICI [Gazi Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi] • Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK [Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi] • Prof. Dr. Mehmet Öcal OĞUZ [Hacı Bayram Veli Üniversitesi] • Prof. Dr. Ferruh AĞCA [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Prof. Dr. Serkan ŞEN [Ondokuz Mayıs Üniversitesi] • Prof. Dr. Abdurishid YAKUP [Berlin Brandenburg Bilimler Akademisi – ALMANYA] • Prof. Dr. Dilnavoz YUSUPOVA [Ali Şir Nevai Üniversitesi – ÖZBEKİSTAN] • Prof. Dr. Zulhumar HOLMANOVA [Ali Şir Nevai Üniversitesi – ÖZBEKİSTAN]

Bilim Kurulu / Scientific Advisory Board

Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN [Trakya Üniversitesi] • Prof. Dr. Ahmet KARTAL [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Prof. Dr. Ahmet BURAN [Fırat Üniversitesi] • Prof. Dr. Ali AKAR [Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi] • Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ [Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi] • Prof. Dr. Bilgehan Atsız GÖKDAĞ [Kırıkkale Üniversitesi] • Prof. Dr. Bülent BAYRAM [Trakya Üniversitesi] • Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ [Bursa Uludağ Üniversitesi] • Prof. Dr. Fevzi ERSOY [Hacı Bayram Veli Üniversitesi] • Prof. Dr. Ercan ALKAYA [Fırat Üniversitesi] • Prof. Dr. Erhan AYDIN [Dokuz Eylül Üniversitesi] • Prof. Dr. Erkan HİRİK [Samsun Üniversitesi] • Prof. Dr. Gökçe Yükselen PELER [Erciyes Üniversitesi] • Prof. Dr. İbrahim ŞAHİN [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Prof. Dr. Mehmet AYDIN [Ondokuz Mayıs Üniversitesi] • Prof. Dr. Mehmet Fatih KİRİŞÇİOĞLU [Hacı Bayram Veli Üniversitesi] • Prof. Dr. Mehmet Fatih

KÖKSAL [İstanbul Kültür Üniversitesi] • Prof. Dr. Mehmet Mahur TULUM [Anadolu Üniversitesi] • Prof. Dr. Mehmet Vefa NALBANT [Pamukkale Üniversitesi] • Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH [Erciyes Üniversitesi] • Prof. Dr. Mustafa KURT [Gazi Üniversitesi] • Prof. Dr. Nezir TEMUR [Gazi Üniversitesi] • Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN [Erciyes Üniversitesi] • Prof. Dr. Nurettin DEMİR [Hacettepe Üniversitesi] • Prof. Dr. Nurullah ÇETİN [Ankara Üniversitesi] • Prof. Dr. Ömür CEYLAN [İstanbul Kültür Üniversitesi] • Prof. Dr. Özen YAYLAGÜL ÜSTÜNEL [Ondokuz Mayıs Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi] • Prof. Dr. Ramazan KORKMAZ [Maltepe Üniversitesi] • Prof. Dr. Sebahat DENİZ [Marmara Üniversitesi] • Prof. Dr. Selahittin TOLKUN [Anadolu Üniversitesi] • Prof. Dr. Süer EKER [Başkent Üniversitesi] • Prof. Dr. Şaban DOĞAN [Kâtip Çelebi Üniversitesi] • Prof. Dr. Şamil YEŞİLYURT [Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi] • Prof. Dr. Turgut TOK [Pamukkale Üniversitesi] • Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU [Hacı Bayram Veli Üniversitesi] • Doç. Dr. Abdullah MERT [Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi] • Doç. Dr. Ergün ACAR [Sinop Üniversitesi] • Doç. Dr. Fatih Numan KÜÇÜKBALLI [Selçuk Üniversitesi] • Doç. Dr. Genç Osman GEÇER [Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi] • Doç. Dr. Himmet BÜKE [Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi] • Doç. Dr. Hüseyin YILDIZ [Ordu Üniversitesi] • Doç. Dr. Rohila RUZMANOVA [Semerkant Devlet Üniversitesi – ÖZBEKİSTAN] • Doç. Dr. Serdar ODACI [Hacettepe Üniversitesi] • Doç. Dr. Seçil HİRİK [Samsun Üniversitesi] • Doç. Dr. Tarık DEMİR [Gazi Üniversitesi] • Doç. Dr. Yaşar ŞİMŞEK [Giresun Üniversitesi] • Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ATABEY [Hacı Bayram Veli Üniversitesi] • Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan ÖZTÜRK [Necmettin Erbakan Üniversitesi] • Öğr. Gör. Dr. Cıldız ALİMOVA [Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi – KIRGIZİSTAN] • Okt. Dr. Madina MOLDAŞEVA [Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi – KAZAKİSTAN]

Sayının Hakemleri / Reviewer of Issue

Doç. Dr. Canan OLPAK KOÇ

Doç. Dr. Hakan DEĞİRMENÇİ

Doç. Dr. Murat GÜR

Doç. Dr. Zeynep Zeliha SONKAYA

Dr. Öğr. Üyesi Esin AĞCA

Dr. Öğr. Üyesi Neslihan ÇELİK

Arş. Gör. Dr. Buket Nur KIRMIZIGÜL

Yayın Türü

Kâşgarlı Mahmud Dil ve Edebiyat Dergisi, Türk dili ve edebiyatı alanında bilimsel bilgi birikimine katkı sağlamak amacıyla yayımlanan, hakemli, uluslararası ve süreli (yılda iki kez) bir akademik dergidir.

Kâşgarlı Mahmud Dil ve Edebiyat Dergisi'nde yayımlanan yazılar kısmen yahut bütün olarak başka bir mecrada yayımcının izni olmaksızın yayımlanamaz. Yazıların tüm etik sorumluluğu yazarlara aittir ve dergi kullanılan tüm bilgi, belge, tablo ve şekil vb. bilgilerin etik sorumluluğunu üstlenmemektedir.

İnternet Sayfası / Web Site

<https://kasgarlimahmud.org>

İletişim / Contact

editor@kasgarlimahmud.org

Cilt 1 Sayı 2

Aralık 2025

EDİTÖRDEN

Kıymetli Araştırmacılar,

Kâşgarlı Mahmud Dil ve Edebiyat Dergisi (KÂMAD), Haziran 2025'te yayımlanan ilk sayısı ile başladığı akademik yolculuğunu sürdürüyor... İkinci sayımızda sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Türklük bilimi araştırmalarına katkı sağlamayı, dil ve edebiyat alanındaki nitelikli metinlerin buluşma zeminini oluşturmayı amaçlayan dergimizin, yayıma başladığı günden bu yana gördüğü ilgi ve destek bizleri ziyadesiyle memnun etmiştir.

Adını aldığı büyük Türk bilgini Kâşgarlı Mahmud'un ilmî mirasından güç alan dergimiz; Türk dili, edebiyatı ve kültürü özelinde çeşitli disiplinlerle kesişen alanlarda üretilecek çalışmaları bilim dünyasına kazandırmayı amaçlamaktadır. Ayrıca bu çalışmalar vesilesiyle araştırmalarla akademisyenler arasında bir köprü vazifesi görmeyi de öncelemektedir. İlk sayımızda ortaya koyduğumuz akademik hedeflerin, bu sayımızda daha da olgunlaşarak devam ediyor olduğunu görmek, dergimiz adına iftihar vesilesidir.

Sayımızda nitelikli ve disiplinlerarası yaklaşımlar içeren çalışmalar yer almaktadır. Eski Türkçe sahasında gerçekleştirilen bir semantik inceleme ve bir özel alanda söz varlığı çalışması siz değerli okuyucularımızın istifadesine sunulmuştur. Balkan Harbi Dönemi'ni edebiyat, sosyoloji ve psikoloji ekseninde değerlendiren bir araştırma ve Klaus Röhrborn'a ait Eski Türkçe ile Eski Hintçe arasındaki ilişkileri bilimsel bir bakış açısıyla irdeleyen bir çalışmanın Türkiye Türkçesine kazandırıldığı bir tercüme ve alan yazınında değerli görülen iki kitap incelemesi bu sayımızı zenginleştirmektedir. İncelemesi gerçekleştirilen yeni kitaplardan ilki sayın Prof. Dr. Ferruh AĞCA'ya ait olan Dede Korkut Kitabı'nın Bursa yazmasının metin-dizin ve Türkiye Türkçesine aktarması olarak ilmî disiplinle oldukça titiz bir biçimde incelediği Türk kültürünün kıymetli eseridir. Dergimiz kurulduğu günden itibaren bizden desteklerini esirgemeyen sayın hocamıza bu vesileyle teşekkürlerimizi sunmak istiyoruz. Dergimizin bu sayısında yer alan ikinci kitap değerlendirme yazısı ise Öğr. Gör. Dr. Emel ŞAHİNGÖZ'e ait

Türkiye'ye gelen Türk soylu öğrencilerin Türkçe öğrenimi ve kültürel aktarım konulu kitabının incelemesinden oluşmaktadır.

Sayının hazırlanmasında emeği geçen kıymetli yazarlarımıza, titizlikle yürüttükleri değerlendirmelerle dergimize değer katan saygıdeğer hakemlerimize, yayın sürecindeki katkılarıyla dergimizin akademik niteliğini destekleyen yayın ve danışma kurulu üyelerimize gönülden teşekkür ederiz. Ayrıca dergimize gösterilen ilgi, güven ve destek için tüm araştırmacılara şükranlarımızı sunarız.

KÂMAD'ın bundan sonraki sayılarında da Türk dili, edebiyatı, kültürü ve Türklük bilimi alanında Türkçe ve yabancı dillerdeki nitelikli çalışmalarla bilim dünyasına hizmet etmeyi sürdüreceğine olan inancımız tamdır.

Dergimizin ikinci sayısının alan araştırmacılarına faydalı olması temennisiyle, okunmak ve istifade edilmek üzere, saygılarımızla...

Doç. Dr. Emrah BOZOK

KÂMAD Editörü

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Araştırma Makaleleri / Research Articles

Neslihan İŞLEK

ESKİ TÜRKÇE AT HASTALIK ADLARI ÜZERİNE

1-18

Hakan GÜLER

ESKİ TÜRKÇEDE EVRENSEL SEMANTİK KÖKTEN TÜREMİŞ BİR ORGAN ADI:
SIÇGANAK

19-28

Nesrin KAYMAKCI

TÜRK HİKÂYE VE ROMANINDA BALKAN HARBİ'NİN TEMSİLİ: İDEOLOJİK,
SOSYOLOJİK VE PSİKOLOJİK BOYUTLAR

29-49

Çeviri / Translation

Buket Nur KIRMIZIGÜL ŞİMŞEK

ESKİ TÜRKÇEDEKİ ESKİ HİNTÇE ALINTILARIN YOLCULUĞU ÜZERİNE

50-57

Yayın Değerlendirmeleri / Reviews

Murat YILDIZ

FERRUH AĞCA, DEDE KORKUT KİTABI, 2025

58-62

Mustafa KILIÇ

EMEL ŞAHİNGÖZ – KÜLTÜR VE ETKİLEŞİM – TÜRK DİLLİLERİN TÜRKİYE
TÜRKÇESİ ÖĞRENİMİ ÜZERİNE ANTROPOLOJİK BİR ÇALIŞMA

63-67